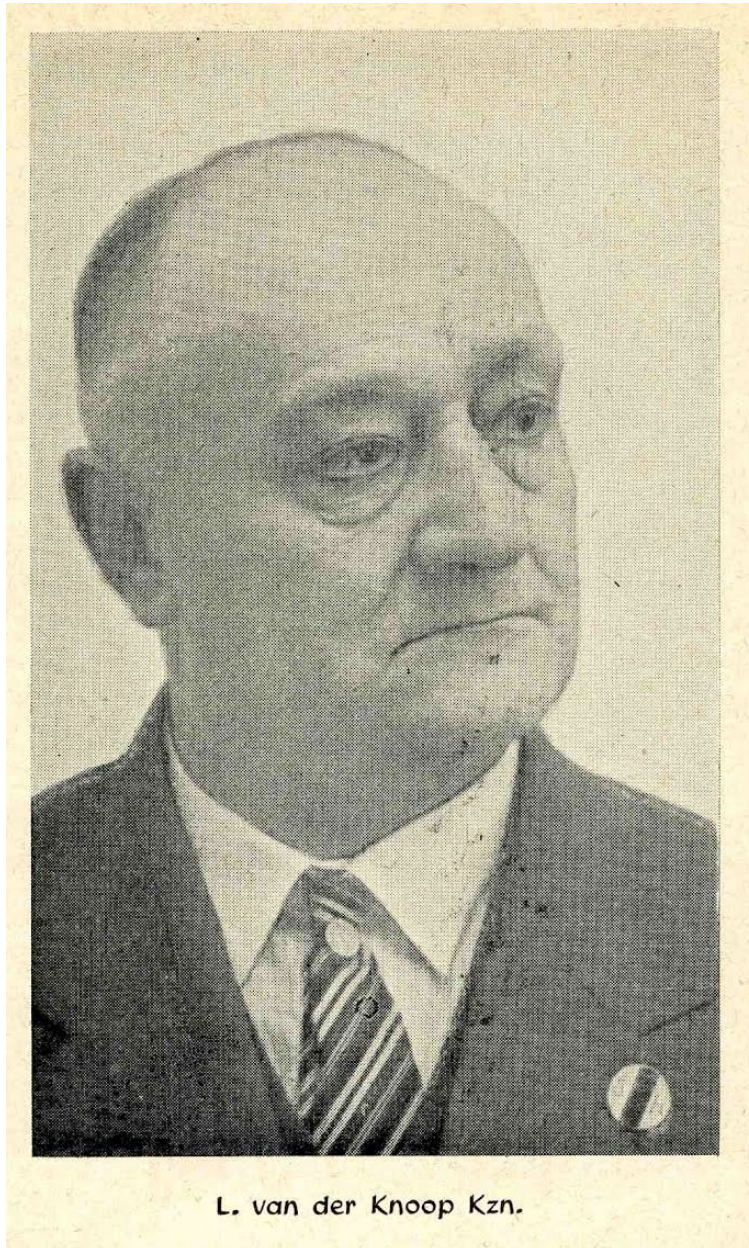

Voorne en Putten in tijd van Oorlog

De oorlogsbrieven van Leendert van der Knoop

Een van de indrukwekkendste dagboeken die het Streekarchief Voorne-Putten over de Tweede Wereldoorlog bewaart, is dat van Leendert van der Knoop. Samen met zijn tweelingbroer Krijn vestigde Leendert zich in 1899 op 25-jarige leeftijd vanuit Schiedam in Brielle, waar ze de langs het Scharloo gevestigde Handel in Graan en Kunstmest overnamen. Naderhand verliet Krijn het bloeiende bedrijf om zich op de bollenteelt te richten. Leendert trouwde met Willempje Spaander en ze kregen drie kinderen: Klaas, Leendert (die later met Janna Gebraad trouwde en directeur van de Nieuwe Brielsche Courant werd) en Martina Alida.

Bij het uitbreken van de oorlog verbleven zijn kinderen in Indië. Leendert onderhield een wekelijkse briefwisseling met hen, maar de postverbinding tussen Holland en Indië raakte al snel door het oorlogsgeweld ontregeld en werd tenslotte verbroken.

Desondanks zette Leendert het schrijven van de brieven voort, deels uit therapie 'in die dagen van dwang en terreur', maar ook om later aan de hand van de brieven over de bezettingstijd van gedachten te kunnen wisselen.

De brieven beginnen op 4 augustus 1940 en gedurende de bezettingsjaren schreef Leendert over de ontwikkelingen van de oorlog in Europa en de gebeurtenissen op het eiland. Het wordt afgewisseld met anekdotes over Briellenaren die steeds meer moeite moeten doen om aan voldoende eten en kleding te komen, over de slachtoffers die vallen door bombardementen en executies, en over inkwartieringen, vorderingen en evacuaties. Al schrijvend heeft Leendert van der Knoop een uniek overzichtswerk met treffende observaties samengesteld, dat enkele jaren na de oorlog als feuilleton in de Nieuwe Brielsche Courant verscheen en in november 1952 als het boek *'Voorne en Putten in Tijd van Oorlog'* werd uitgegeven. Hij hoopte dat de beschreven oorlogstoestanden nieuwe generaties jongeren het besef zouden bijbrengen dat een nieuwe oorlog ten alle tijden voorkomen moest worden.

Tijdens de expositie in de Sjoel staat dit boek van Leendert van der Knoop centraal. Aan de hand van citaten uit *'Voorne en Putten in Tijd van Oorlog'* wordt het verloop van de bezettingsjaren en de bevrijding in Brielle met afbeeldingen uit de collectie van het Streekarchief geïllustreerd.